

Saltanat tuđraları geri dönüyor

AK Parti, 1927'de çıkarılan bir kanunla sökül en Osmanlı saltanat armaları, padişah tuğraları ve methiyelerinin yerlerine takılması için kanun teklifi hazırladı. Teklife göre; Kültür ve Turizm Bakanlığı bünyesinde oluşturulacak bir komisyon marifetiyle kaldırılan, taşınan veya benzeri herhangi bir işleme maruz kalan tuğra, arma, methiye ve kitabeler tespit edilecek. Restorasyonları ve muhafazaları sağlanacak.

İstanbul Üniversitesi Beyazıt Kampüsü'nün ana giriş kapısındaki "TC" ibaresi kaldırılarak Sultan Abdülaziz tuğrası yeniden oluşturulmuştu.

1927'de çıkarılan kanunun ardından birçok tuğra, kitabe ve arma, çekiç ve keskillerle yerlerinden kazınarak söküldü. Bazı tuğraların üzeri mermerlerle örtüldü.

AK Parti Kocaeli Milletvekili Zeki Aygün ve Ak Parti İstanbul Milletvekili Mustafa Şentop, TBMM Başkanlığı'na ayrı ayrı verdikleri kanun teklifleriyle, "1057 sayılı Türkiye Cumhuriyeti Dâhilinde Bulunan Bilumum Mebanii Resmîye ve Milliye Üzerindeki Tuđra ve Methiyelerin Kaldırılması Hakkında Kanun'un yürürlükten kaldırılmasını" önerdi. Aygün'ün hazırladığı teklifin gerekçesinde 107 sayılı Kanun ile "tuğra ve arma ve kitabeler Devlet veya belediye malı olan binalarda bulunduğu halde kaldırılarak müzelere konulur. Yerlerinden kaldırılmalarıyla gerek kendilerinin, gerek buldukları binaların, bedii veya tarihi kıymetlerine hâlel gelecek olanlar, eserin ve bulunduğu mahalın bedii kıymetini nakisedar etmemek üzere münasip vesait ile örtülür" şeklinde düzenleme yapıldığı belirtildi. Gerekçede şunlar kaydedildi:

Kazınıp yok edildiler

"Uygulamada 1927 yılında çıkarılan 1057 sayılı Kanun amacının da ötesine geçilerek bilinçsizce tuğra, arma ve methiyelerin söküldüğü, kazındığı ve yok edildikleri bilinmektedir. Yapılan tespitler göstermektedir ki kültür ve sanat dünyamız üzerinde büyük tahribat yapılmıştır. Bu elim tahribatın giderilmesi sadece tarihimize sahip çıkmanın değil geleceğimize sahip çıkmanın da gereğidir. Taşınan, kaldırılan ve sökül en anıtlar, tuğralar, alâmetler ve benzeri sanat eserlerinin tekrar gün yüzüne çıkarılması, envanter çalışmalarının yapılması, bunların yeni nesiller tarafından değerlendirilebilmesi için gerekli eğitim, bilgilendirme ve bilinçlendirme faaliyetlerinin önünün açılması gerekmektedir.

Tarihsel geçmişle barışmak

Tarihsel geçmişle barışık olmak her ülke için önemli bir hususdur. Bir milletin ömrünün uzun olabilmesi için her şeyden evvel kendini tanıması lazımdır; kendini tanıması için de evvela tarihini bilmesi gerekir. Bu günün varlığının kökü dünde, yarının gücü bugündür. Bu nedenle söz konusu Kanunun yürürlükten kaldırılarak, Kültür ve Turizm Bakanlığı bünyesinde oluşturulacak bir komisyon marifetiyle kaldırılan, taşınan veya benzeri herhangi bir işleme maruz kalan tuğra, arma, methiye ve kitabelerin tespitinin yapılması, restorasyonlarının ve muhafazalarının sağlanması amacıyla Kanun Teklifimiz hazırlanmıştır."

Saltanı hatırlatan simgeler

Şentop'un teklifinin gerekçesinde ise şunlar kaydedildi: "1057 sayılı Kanun, saltanatı hatırlatan simge ve işaretleri ortadan kaldırmayı, görünür olmaktan çıkarmayı amaçlamaktadır. Döneminin şartları göz önüne alındığında, bir anlama sahip görülebilecek bu kanunun artık lüzumu ve bir varoluş mantığı kalmamıştır. Bu kanun ayrıca, târihî eserlerin orjinalliklerinin bozulmasına yol açacak bir içeriğe de sahiptir. Nitekim

kanunun Meclis'teki müzakereleri sırasında, bu açıdan tartışmalar yaşanmış ve ilgili Komisyona geri çekilerek yeniden değerlendirilmesi sağlanmıştır. Târihî eserlerin orjinalliklerine halel getirecek teşebbüslerin zemini hâline getirilen bu kanunun yürürlükten kaldırılması, hem milletimizin, hem medeniyetimizin, hem de bütün insanlığın ortak değerlerinin tahrip tehdidinden kurtarılması anlamına da gelecektir."